

Tuomasmessu

3/2017 tuomasmessu.fi

Paranemisen kehä

Piispa Irja Askola:

”Jos kirkon ihmiset ovat
ihania, Jummalankin
täytyy olla”

Tuomasmessulehti 3/2017

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Ulla Ulgren
Paranemisen kehä
- 4-6 Piispa Irja Askola:
”Jos kirkon ihmiset ovat
ihania, Jumalankin
täytyy olla”
- 8 Kun elämä pysähtyi
- 9 Minituomaat -pyhäkoulu
tarjoaa vanhemmille
mahdollisuuden rauhoittua
messussa
- 12 Tulevia Tuomasmessuja

Tuomasmessu

Julkaisija Tuomasyhdistys ry
Tuomasyhdistys on Tuomasmessun
taustaorganisaatio

Päätoimittaja Pirjo Kantala
pirjo.kantala@tuomasmessu.fi
p. 040 511 1989
Taitto Pirkko Valtonen
Kannen kuva Markku Pihlaja
Paino Helsingin Painotuote Oy

Tuomasyhdistyksen toimisto Tehtaanka-
tu 23 B, 00150 Helsinki (käynti Mikael
Agricolan kirkon sisäpihalta)
Jäsenmaksuasiat ja
osoitteenmuutokset
toimisto@tuomasmessu.fi
p. 050 3311634

Lehti on painettu kierrätyspaperille.

tuomasmessu.fi

 @PirjoKantala Tuomasmessu

ILMOITTAUDU SIVUILLAMME tai
toimisto@tuomasmessu.fi kautta
TUOMASMESSUN SÄHKÖPOSTILISTALLE!
Tuomasmessu on myös Facebookissa!

 Tuomasmessu

 Tuomasmessu

Pääkirjoitus

Tuomasoppi, rovasti Pirjo Kantala

KUVA MARKKU PIHLAJA

Kesäkuussa sain iloisesti yllättävän puhelinsoiton Helsingin piispan toimis-
tosta. Puhelussa kysyttiin, haluanko vastaanottaa rovastin arvonimen, jota
piispa minulle ehdottaa. Toki, kiitollisena ja vaikutettuna sen vastaanotin.
Myös pieni juhla, jossa piispamme Irja Askola arvonimen antoi, oli ikimuistoinen.
Piispa kertoi Helsingin hiippakunnan arvostavan Tuomasmessua jumalanpalve-
lusyhteisönä, joka toimittaa messuja suuren vapaaehtoisjoukon kanssa yhdessä.
Tämän lehden painoon menon aattona valittiin Helsingin hiippakunnalle uusi
piispa, Tuomasmessustakin tuttu, kirkkoherra Teemu Laajasalo. Teemu kertoi
valintansa iltana haluavansa jatkaa Irja-piispan hyvää linjaa ja suuntaa. Toivon
Teemulle hyvän Jumalan siunausta vaativaan tehtävään.

Piispa vaihtuu loka-marraskuun vaihteessa, kun Irja-piispa jää eläkkeelle.
Tässä lehdessä hän kertoo ajatuksiaan siirtyessään uuteen elämänvaiheeseen.
Tuomasmessussa 3.9. klo 18 Irja-piispa hyvästelee tuomasväen piispana.

Syvästi kiitollisena Irja Askolan piispakaudesta, jäämme siunaamaan hänen
elämäänsä edelleen. Toivottavasti kohtaamme hänet vielä jatkossakin emeritus-
piispana Tuomasmessussa.

Loppukesästä sain monta suruviestiä tutuilta ja ystäviltä. Oli tullut aika läh-
teä. Jollekin odotetusti, toiselle yllätyksenä. Kuolema tuli ajatuksiin ja jopa uniin.
Aamulla herätessäni huomasin hyräileväni iltavirttä, jossa lauletaan: ”Ja vaikka
yöllä kuolema pois minut kutsuisi, on eläissä ja kuollessa sinussa turvani.” Surus-
sa istuin sunnuntai-iltana Tuomasmessun hoitavassa sylissä, sytytin tuohuksen,
liityin lauluun ja rukoukseen.

Jere Kunttu kertoo tässä lehdessä oman elämänsä kriisikokemuksesta ja kes-
kellä ahdistusta tiestään Tuomasmessuun. Vaikka oma tilanne oli tuossa vaiheessa
lohduton, vastaanotto messussa oli lämmin: ”joukossamme taitaa olla enemmän
särkyneitä kuin ehjiä...” Messun juontajan sanat koskettivat Jereä syvästi. Hän
sai jakaa elämänsä ahdistusta ja löysi apua.

Toimivan hengellisen yhteisön merkki on elämän jakamisen mahdollisuus
toisten kanssa. Mahdollisuus kertoa kivusta ja surusta. Ja ilosta, silloin kun se
kohdalle sattuu.

Messun lisäksi kaipaamme ihan arkista kuulumisten jakamista. Sellaista ta-
pahtuu messujatkoilla.

On arvokasta ja arvostettavaa toimia messussa rukousavustajana. Mutta yhä
enemmän arvostan niitä, jotka tulevat mukaan valmistamaan messujatkoja yh-
dessä tiiminsä kanssa. Siihen hommaan kun ei ole tungosta, vaan ainainen puute
tekijöistä. Jatkoilla moni puhuu ne tärkeimmät elämänsä asiat.

OLISIKO TÄSSÄ sinun kutsumuksesi? Yllätä minut iloisesti ja tule vaikka
pari-kolme kertaa kaudessa kahvinkeittopuuhiihin. Innosta kaverikin mukaan.
Saadaan messujatkot kivutta pyörimään. Ilmoittautua voit vaikka
allekirjoittaneelle pirjo.kantala@tuomasmessu.fi

Paranemisen kehä

Kallion kirkossa vietettävässä Ehtookellot-messussa on jo parin vuoden ajan ollut mahdollisuus rukoukseen paranemisen puolesta. Rukousta varten on kirkon pääalttarin edessä ympyrä tyynyjä, joille voi polvistua yhdessä toisten kanssa ottamaan vastaan rukouksen ja käten päälle panemisen. Tämä ympyrän muoto on Tuomasyhteisössä tästä rukoustavasta käytettävän nimen ”paranemisen kehä” taustalla.

Kuva Ulla Ullgren

Paranemisen kehä Iona Abbeyn alttarin edessä.

Tuomasyhteisö on omaksunut paranemisen kehän Skotlannista ekumeeniselta Iona-yhteisöltä (www.iona.org.uk), jossa paranemisen puolesta on rukoiltu eri tavoin jo yli 70 vuotta. Ionan saaren luostarikirkossa vietetään joka tiistailta rukoushetkeä, jonka teemana on paraneminen. Sen alussa rukoillaan kirkkoon jätettyjen esirukouspyyntöjen puolesta samalla tavalla kuin Tuomasmessussa. Sen jälkeen on mahdollisuus henkilökohtaiseen rukoukseen paranemisen puolesta.

Kun esirukousta toivovat polvistuvat kirkon lattialla oleville tyynyille tai seisovat niiden kohdalla, heidän ei tarvitse kertoa mitään siitä, minkä puolesta he haluavat rukousta. Kun rukousavustajat laittavat käteensä heidän pänsä päälle, he rukoilevat yhteen ääneen kaikkien puolesta saman, messukirjassa olevan rukouksen: ”Spirit of the Living God, present with us now enter you, body, mind and spirit, and heal you of all that harms you in Jesus’ name. Amen”. Rukous etenee hyvin eleettömästi ja rauhallisesti. Sillä, kenen kädet ovat rukousta toivovan pään päällä, ei ole mitään merkitystä. Ne kädet ovat koko yhteisön kädet.

Iona-yhteisön teologiassa rukous paranemisen puolesta ja parantaminen nähdäänkin koko yhteisön tehtävänä, ei joillekin yksilöille annettuna erityisenä armolahjana tai valtuutena. Parantaminen on erottamaton osa evankeliumin julistamista. Se on Jumalan hyvän tahdon ja eheytyksen toivon tuomista monella tavalla murtuneen elämän keskele. Niinpä paranemisen kehällä voi tulla pyytämään rukousta kaikenlaisen oman tai läheisen elämän kivun, sairauden ja ristiriitojen puolesta. Tai särkyneiden ja jakautuneiden yhteisöjen ja kansakuntien puolesta, niitä repivien poliittisten konfliktien, luomakunnan, kaiken sen elämän puolesta, minkä koemme tarvitsevan paranemista ja eheytymistä.

Rukoukseen paranemisen puolesta liittyy vastuu ja toiminta sosiaalisen oikeudenmukaisen ja rauhan puolesta. Jos rukoilemme esimerkiksi kodittoman puolesta, tulisi meidän myös toimia omassa kaupungissamme asunnottomuuden poistamiseksi. Se on toinen puoli parantamistehtävää, joka on annettu Kristuksen kirkolle.

Rukous paranemisen puolesta on alusta lähtien kuulunut Tuomasmessuun. Jokaisen messun rukousjakson

aikana kirjoitetaan kymmeniä esirukouspyyntöjä sairaiden puolesta, ja valkopukiset rukoilevat ja voitelevat öljyllä paranemista toivovia.

Tarve rukoukselle paranemisen puolesta on suuri. Meidän tehtävämme on tarjota mahdollisuus rukoukseen turvallisessa ja luotettavassa rakenteessa, jossa kenenkään ei tarvitse pelätä tulevaisuutta haavoitetuksi. Tässä paranemisen kehä voi rikastuttaa Tuomasyhteisön rukouselämää.

Iona-yhteisön rukous on käännetty Tuomasyhteisössä suomeksi: ”Tässä läsnä oleva elävän Jumalan Henki, tulkoon sinun ruumiiseesi, mieleesi ja henkeesi ja parantakoon sinut kaikista mikä vahingoittaa sinua, Jeesuksen nimessä. Aamen.” Tämä rukous rukoillaan jokaisen parantumisen kehälle tulevan puolesta. Ja samalla rukoilevan yhteisön kädet koskettavat esirukousta toivovan päätä tai olkapäätä. Niin kuin Jeesus kosketti lapsia siunatessaan heitä.

ULLA ULLGREN
sairaalapastori, HUS syöpäkeskus

Piispa Irja Askola:

”Jos kirkon ihmiset ovat ihania, Jumalankin täytyy olla”

Helsingin hiippakunnan piispa Irja Askola jää eläkkeelle tänä syksynä. Matkan varrella hän on useasti menettänyt omat vastauksensa ja kysymyksensä ja oppinut kuuntelemaan muita. Tuomasmessu on Askolan mielestä Jumalan perheväen juhla iloineen ja suruineen.

SADE ROPISEE VASTEN ikkunaan Irja Askolan uudessa kodissa, johon hän on juuri muuttanut piispan virka-asunnostaan Ullanlinnasta. Askolan huonekalut ja tavarat odottavat vielä omia paikkojaan muuton jäljiltä, mutta seiniä vasten nojailee tauluja. Monissa niissä on eri taiteilijoiden näkemyksiä enkeleistä.

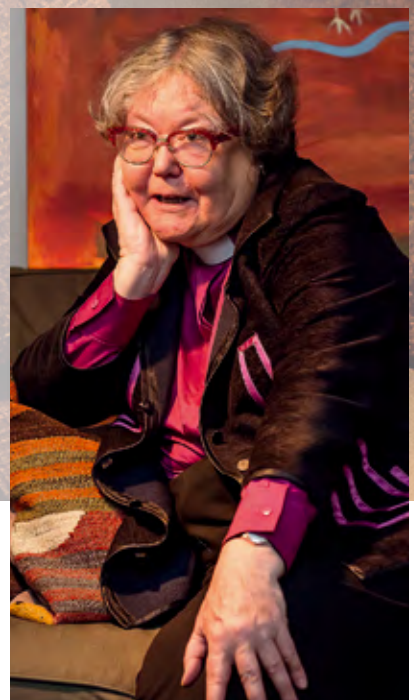
Kodista näkee, että estetiikka on piispalle tärkeä asia. Askola vahvistaa havainnon:

– Pidän kauneutta tärkeänä. Sel-laista kauneutta, joka ei vaadi rahaa eikä rikkautta, hän toteaa.

Irja Askola oppi Helsinkiin muuttaessaan vuonna 1971, että yksinkertaisilla elementeillä voi ruokkia estetiikkaa. Sen hänelle opetti runoilija **Anna-Maija Raittila**, joka kutsui ihmisiä kotiinsa ja loi sinne kauniita jakamisen hetkiä: olohuoneen lattialla torstai-iltaisain syötiin porkkanasämpylöitä ja kuunneltiin tarinoita vaikkapa Raittilan Euroopan reissuista.

– Ne olivat ihmeellisiä tarinoita, Askola muistaa vuosikymmentenkin jälkeen.

Tuo muisto on yksi niistä tärkeistä tapahtumista, jotka muovasivat Irja Askolan tietä sellaiseksi kuin siitä

– Tämä on kivaa, innostavaa, kiireistä ja kiinnostavaa aikaa. Tässä on myös haikeutta ja helpotusta, Irja Askola kuvailee tunnelmiaan eläkkeelle jäämisen kynnyksellä.

tuli. Nyt on otollinen hetki katsoa sitä tietä ja pysähtyä sen vaiheiden äärelle, kun Askola jää eläkkeelle Helsingin hiippakunnan piispan virasta. Suomen ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa naispuolinen piispa jättää sau-

van seuraajalleen **Teemu Laajasalolle** marraskuussa.

PYSYTÄÄN VIELÄ HETKI olohuoneessa. Jo lapsena Irja Askola oppi, että kirkko voi olla ihmisen olohuone. Sel-

lainen siitä tuli hänelle 8-vuotiaana Lauritsalassa, jonne perhe muutti isän kuoleman jälkeen.

– Olin ujo, arka pikkutyttö, joka oli juuri menettänyt turvaverkostojansa. Kävelin Lauritsalan seurakuntatalolle,

ja siellä oli ihania aikuisia. Ajattelin, että jos kirkon ihmiset ovat noin ihania, niin Jumalakin on ihana!

Kirkosta tuli kouluikäisen Irjan olohuone. Myöhemmin tuohon olohuoneeseen on avautunut uusia ikkunoita ja ovet ovat välillä olleet selkosen selälään tuulten puhaltaessa. Lauritsalan seurakuntatalon ja Anna-Maija Raittilan kodin lisäksi käännekohtia Askolan teologin tiellä ovat olleet kansainväliset kokemukset.

– Kun työskentelin Genevessä Euroopan kirkkojen konferenssissa, olin johtoryhmässämme usein ainoa luterilainen, ainoa pohjoismaalainen ja ainoa nainen. Siellä ei voinut vedota siihen, että ”meillä on aina tehty näin”. Oli etsittävä yhdistävää ydintä ja toisaalta opetella erimielisyyden etiikkaa eli sitä että voidaan olla yhdessä, vaikka ollaan eri mieltä.

Tansaniassa Askola kävi johtajuuskoulutuksen, jossa maailmankuva myllertyi entisestään. Eurooppalaiset olivat vähemmistönä ja törmäsivät kokonaan toisenlaisiin ideoihin ja näkemyksiin kirkosta.

– Menetin omat vastaukseni ja oikeastaan kysymyksenikin. Jäi vain tyhjä tila. Opin, että älä luule tietäväsi toisten puolesta vaan keskustele heidän kanssaan. Siitä opista tuli teologian perusta.

KOULUTUS TANSANIASSA TAPAHTUI vuonna 1985, vuotta ennen kuin kirkolliskokous avasi papinviran naisille Suomessa, ja kolme vuotta ennen naisten ensimmäistä pappisvihkimystä, johon Askolakin osallistui.

Askolan oma tie papputeen ja piispuuteen ei ole ollut siloteltu.

– Katsoin vierestä, kun miespuoliset kurssikaverit pelmahtivat hyviin virkoihin, ja jäin itse miettimään missä on minun paikkani.

Askolan mielestä naisteologien väheksymistä ja siitä aiheutunutta kipua ei ole ymmärretty kirkossa tarpeeksi.

– Ylipäättään kivun ja häpeän ymmärtäminen kirkon päättäjäien keskuudessa on yhä liian vähäistä, piispa sanoo.

Askola muistaa, että jo vuosikymmeniä sitten naispappisuuden hyväksymisen aikaan miellipideilmasto oli kova – etanaposti toi rankkoja, julmia

viestejä. Nykyään viestit liikkuvat nopeammin ja niitä tulee enemmän. Askola on saanut vihapostista osansa, ja hän on puhunutkin sen aiheuttamista tunnoista julkisuudessa.

– Erilaisuuden sietokyky on suomalaisilla pelkolähtöistä. Uusi ja vieras pelottaa. Eniten vihapostia minulle on tuottanut se, että olen vaatinut inhimillisyyttä maahanmuuttajien ja seksuaalivähemmistöjen kohteluun.

Viesteissä piispaa on myös tuettu.

– On sanottu, että kiitos kun jaksat, kiitos kun kirkollamme on tällaiset kasvot, moni rukoilee puolestasi. Kannustus kannattelee!

IRJA ASKOLA SAARNAA Tuomas-messussa sunnuntaina 3.9. Tuomas-messu on hänelle tuttu.

– Piispana olen tosi iloinen, että Tuomas-messu on olemassa! Tuomas-messussa on löydetty jotain oleellista yhteisöllisyydestä ja Jumalan perhevään todellisuudesta. Messu on totta! Se ei ole virkamiesmäinen vaan sinne mahtuu oman tarinansa kanssa, ilon tai surun.

Tuomas-messussa Askolaa ilahduttaa esimerkiksi ”musiikin vitamiini”, musiikin ilo ja toisaalta syvät sydänäännet. Myös rukousalttarit ja ehtoollisen toteuttaminen saavat kiitosta.

– Kun olen kuullut esimerkiksi **Pirjo Kantalan** tai **Olli Valtosen** ehtoollisturgian, koen että he todella heijastavat sitä mysteeriä.

Askola kokee, että messu on kuin viikkopesu. Synnit voi tunnustaa ja saada anteeksi. Jos sattuu niin, että saarna ei sillä kertaa kosketa, Askola löytää puhuttelua vaikka virsistä. Hän katsoo aina, milloin virsi on kirjoitettu.

– Esimerkiksi 1800-luvun virsissä kuuluu oikeudenmukaisuuden henki ja avara suvaitsevaisuus, ovat ne sitten vaikka **Runebergin** tai **Topeliuksen** käsialaa. On kiinnostavaa ajatella näiden kirjailijoiden yhteyksiä kirkkoon ja toisaalta yhteiskuntaan. Mitä ihmiskohtaloita silloin onkaan eletty!

Juuri oikeudenmukaisuudessa on myös Irja Askolan oman teologian ja uskon ydin.

– Ja armossa. Oikeudenmukaisuus ja armo. Ei ole toista ilman toista.

teksti LAURA MÄKELÄ
KUVAT MARKKU PIHLAJA

Kuusi nopeaa kysymystä Irja Askolalle

Lempikirja: Niitä on paljon! Anna-Maija Raittilan, Victoria Hislopin ja Adriana Zarrin teokset kolahtavat juuri nyt. Ja minulla hyllymetreittäin runoja, joista löydän itseni.

Lempielokuva: Elokuvia en katso paljon, mutta Astrid Lindgrenin lapsielokuvista pidän kovasti. Saariston lapset, Melukylän lapset...

Tärkeä raamatunkohta: Psalmi 30, jae 12: ”Sinä muutit itkuvirteni karkeloksi, riisuit yltäni suruvaatteen ja puit minut ilon pukuun.”

Tärkeä virsi: 442, jossa lauletaan ”Herran ristin kantajiksi meidät kaikki kastettiin, lähimmäisten auttajiksi arkipäivän askeliin.” Se on urbaanin kristityn toimenkuva!

Paras vuorokauden aika: Aamu. Se on aina uusi mahdollisuus. Herään yleensä kello 6 enkä omista herätyskelloa.

Paras vuodenaika: Syksy. Sekin on uusi mahdollisuus, uuden alku. Niin kuin tämäkin syksy.

Piispa Irja Askola
saarnaa Tuomas-messussa
sunnuntaina 3.9.

"Kun elämä pysähtyi..."

Lokakuuisena iltana 2016 **Jeren** ja hänen vaimonsa perhe oli kuin mikä tahansa esikoistaan odottava perhe. Normaalit odotukset ja jännitykset siitä, kuinka kaikki menee. Odotuksessa tapahtui kuitenkin äkkiarvaamatta muutos, jonka vuoksi oli siirryttävä nopeasti Nais-tenklinikalle tarkempia tutkimuksia varten. Diagnoosi osoittautui sellaiseksi, jonka perusteella äiti ja lapsi piti erottaa toisistaan kiirellisellä sektiolla. Toimenpide ei ikävä kyllä tapahtunut ilman komplikaatioita. Ennenaikaisena syntynyt pieni tyttö joutui heti tähän maailmaan tultuaan vastasyntyneiden teho-osastolle vanhempien odottaessa samalla lohduttomina tietoa komplikaatioiden vaikutuksista kaikkien elämään. Vanhempien riemu ja ilo odotuksesta kuihtui hetkessä musertavan epätietoisuuden ja epävarmuuden painostamaksi. Liian nopea siirtyminen ihmisen tunne-elämän ääripäästä toiseen, eli rajattomasta onnentunteesta lohduttomaan epätoivoon, oli yksinkertaisesti liikaa. Elämä pysähtyi. Kaikki tuntui hetkessä menettävän merkityksensä. Sairaala ei tehnyt mieli lähteä mihinkään. Sitä halusi vain kyyhöttää tyhjänä paikallaan ja katsoa lasittuneena eteenpäin. Emme halunneet enää tavata ketään.

Vaikka Jere ja hänen vaimonsa tapasivatkin sairaalassa psykiatrian ammattilaisia, niin jossain vaiheessa Jeren mieleen tuli kuitenkin selittämättömästi käynti Tuomasmessussa. Edellisestä olikin ehtinyt kulumaan hyvinkin 25 vuotta. Vaimon rohkaistua tähän Jere päätti osallistua messuun. Vaikka oma tilanne oli tuossa vaiheessa edelleen täysin lohduton, vastaanotto oli messussa oli lämmin: "...joukossamme taitaa olla enemmän särkyneitä kuin ehjiä..." Messun juontajan sanat

koskettivat syvästi. Epätoivon ja lohduttomuuden pitäessä lujasti otettaan Jere rohkaistui käymään keskustelun valkopukuisen kanssa. Keskustelulla oli suuri vaikutus. Samassa yhteydessä hartioilta poistui suuri osa musertavasta taakasta. Jere muistaa vieläkin hyvin tuon hetken. Toivo kirkastui sen jälkeen, kun oli saanut jättää ison osan kuormastaan ja toivottomuudestaan sille, joka on Enemmän. Tarkemmin voi varmaan sanoa, että visio omaa tilannetta kohtaan muuttui messun ja keskustelun jälkeen käänteentekeväällä tavalla. Perheen asiat alkoivatkin vähitellen edetä parempaan suuntaan, vaikka haastetta uuteen elämäntilanteeseen sopeutuessa oli vielä luvassa paljon.

Kokemus avun ja ennakkoluulottoman rakkauden saamisesta täydellisen lamaantumisen keskellä jätti kuitenkin syvän tarpeen viedä itse koettua hyvää eteenpäin. Kevään 2017 Jere vakuutui, että hän alkaa muutenkin hyvin rankan talven ja erinäisten aiempien luottamustehtävien tuoman lisäksi jätettyään tekemään vapaaehtoistyötä muiden hyväksi.

Keskustelu **Pirjo Kantalan** kanssa vei sittemmin Jereä eteenpäin kohti Tuomasmessun rukous- ja ehtoollisavustajakoulutusta. Sillä tiellä hän on edelleen. Jerelle luottamus ja henkilökohtainen suhde siihen joka on Enemmän on hänelle virallisia dogmeja tärkeämpää. Aiemmin tietyt, vaikeilta tuntuneet totuusväittämät hän on opinut sittemmin käsittämään ja hyväksymään metaforina ja taustalla olevan tärkeän sanoman välittäjinä mm. **Marcus Borgin** (ref. **Olli Valtosen** kirjoitus Tuomaslehdessä 1/2017) kirjallisuutta lukiessa. Hän toivoo, että kristinuskon uudempi paradigma avaisi

niille ihmisille mahdollisuuden löytää luottamus uudelleen, joille perinteisten totuusväittämien hyväksyminen historiallis-tosiasiallisina faktoina on mahdotonta. Sanana "usko" on Jerelle edelleen määritelmänä vaikea, hän puhuu mieluummin "luottamuksellisesta ja elävästä suhteesta siihen, joka on Enemmän".

Myös **Tommy Hellstenin** kirjallisuus on vaikuttanut paljon, erityisesti hänen kirjansa "Tähän olen tullut". Tietoisuus, oma ego ja näiden suhde toisiinsa ja Kaikkeuteen tulee Tommy'n kirjassa elävästi esille. Siihen on helppo monissa kohdin samaistua. Ongelmallisin asia, ja Jeren mukaan perin suomalainen ilmiö, on suhde häpeään. Lapsuudessa ja nuoruudessa tapahtuneet negatiiviset kokemukset näyttäytyvät häpeänä monen ihmisen elämässä. Keinoja karistaa häpeä hartioilta ei ole ollut liikaa tarjolla. "Enemmän on uskottu ns. perinteiseen pärjäämiseen. Suo, kuokka ja Jussi", Jere sanoo. Toki jokapäiväisen pärjäämisen tekoja tarvitaan, mutta häpeän aiheuttaman vankeuden sosiaalinen hinta on liian kova ja seuraukset kohtuuttomat. Kaikki kovatkaan jatkot eivät ole häpeän kantamisen taakasta elävänä selvinneet.

"Jos voin auttaa tai olla avun välillä kappaleena yhdellekin ihmiselle, nyt käymäni matka on ollut monin verroin vaivansa arvoinen. En usko evankeliumin idean olevan aarteiden pinoaminen tuonpuoleisuuteen pelkän yksityisen uskonharjoittamisen kautta. Sanoma on mielestäni ystävyyden ja kiintymyksen ylittävä rakkaus muita ihmisiä kohtaan nimenomaan tässä maailmassa ja jokapäiväisessä arjessa. Näiden tekojen tai tekemättä jättämisen kautta toteutamme tärkeintä ohjetta. Kuulostaa helpommalta sanottuna kuin tehtynä, mutta hyvien tekojen ja rakkauden on tässä maailmassa jatkuvasti voitettava paha ja rakkauttomuus. Nämä eivät ole lainkaan itsestäänselviä asioita nykymaailmassa, vaikka aineellisen hyvinvoinnin mielessä elämme kulta-aikaa. Tämän sanottuani olen syvästi kiitollinen myös yhteiskuntamme tarjoamasta huippuluokan lääketieteellisestä avusta ja henkilökohtaisesti kiitollinen jokaiselle meitä auttaneelle lähimmäiselle, olipa apu ammatillista tai vapaaehtoisuuteen perustuvaa."

MiniTuomaat –pyhäkoulu tarjoaa vanhemmille mahdollisuuden rauhoittua messussa

Mari, olet äiti ja kaksi eri ikäistä poikaasi, Vilmo ja Mirko, osallistuvat Minituomaisiin melko usein.

Miten pyhäkouluun osallistumisen mahdollisuus vaikuttaa omaan osallistumiseesi Tuomasmessuihin?

Kävisimme messuissa varmaan, vaikka minituomaita ei olisikaan, koska ne ovat meille niin tärkeitä, mutta oma hiljentyminen ja rauhoittuminen onnistuvat huomattavasti paremmin, kun lapset ovat minituomaissa osan messusta. Olemme mieheni kanssa myös välillä yhdessä messutehtävissä ja sekin on mahdollista, koska lapset voivat osallistua sinä aikana minituomaiden toimintaan.

Mitä toivoisit pojillesi jäävän mieleen minituomaspyhäkoulusta?

Tunnelmat jäivät monesti lasten mieleen erityisen hyvin ja toivon, että minituomaissa on lämmin, hyväksyvä ja kannustava ilmapiiri. Lisäksi toivon, että he tutustuvat Jeesukseen ja siihen miten taivaallisen magee tyyppi on kyseessä.

Poikasi ovat melko eri ikäisiä. Heillä on erilaiset odotukset ja tarpeet. Kerro vähän millainen toiminta heitä kiinnostaa. Mistä he pitävät?

Molemmat poikani ovat kovia kiipeilemään, hyppelemään ja temppuilemaan kaikin tavoin. Vilmolle on tietysti 11-vuotiaana erilaista omaksumis- ja keskittymiskykyä kuin nuoremmalla 5-vuotiaalla Mirkolla. Kysyin poikien mielipidettä minituomaista ja heidän mielestään parasta on kun:

- mennään ulos
- mennään ohjaajia piiloon
- pyhäkouluhetket ovat ihan kivoja, onneksi ei niin pitkiä kuin koko messu
- välipala on kiva
- tutut samanikäiset kaverit, joita on tavannut minituomaissa useamman kerran

Mitä kehittämisideoita sinulla äitinä olisi minituomaisiin?

Pohdimme Esan kanssa ideoita ja

tässä muutamia: olisi kiva tutustua muiden minituomaiden vanhempiin, voisiko perheille olla yhteinen tapaaminen joku kerta ennen messua?

Lapset voisivat tutustua kirkkoon vähän seikkailumielellä. Käydä eri kerroilla sakastissa, kellarissa, urkuparvella jne.

Musiikki on iso osa tuomasmessua, olisiko sitä mahdollista ottaa vahvemmin osaksi myös minituomaita? Vanhemmat lapset voisivat toimia apuohjaajina kun ovat ohittaneet varsinaisen minituomas iän.

Minituomaat

on Tuomasmessun aikana lasten kerhotiloissa kokoontuva pyhäkoulu, jossa leikitään, syödään välipalaa, rauhoitutaan pyhäkouluhetkeen ja ollaan yhdessä ohjaajien kanssa. Tulevana syksynä isommat tekevät omia puuhiaan ja pienemmät omiaan. Minituomaisiin voi jättää yli kolmevuotiaita lapsia.

TUOMASPAPPI PIIRJO HAASTATTELI
MARI RAUHALAA

Vilmon ja Mirkon kiipeilynäyte

Ehtookellot-messu tuomaitten tapaan

Kallion kirkossa klo 17–18 lauantaina 23.9.,
21.10. ja 18.11.2017

Hämärässä kirkkosalissa soi lempeä meditatiivinen laulu, huilu ja sello. Voit sytyttää tuohuksen ja vastaanottaa siunauksen, polvistua parantumisen kehään.

Kauniit laulut Iona-yhteisöstä, Raamatun tekstit ja lyhyt puhe johdattelevat pyhän teemaan. Vietämme yhdessä ehtoollista ja päätämme pienimuotoisen retriittimme ehtookellojen soudessa kello 18.

Ehtookellot-kuoro Inna ja Juha Vintturin johdolla.
Liturgina Pirjo Kantala ym.

Tuomasmessu yhteistyössä Kallion seurakunnan kanssa

Valo syntyy pimeässä

Kolme iltaa elämän syvyydestä

TOMMY
HELLSTEN
2015

Kirjailija **Tommy Hellsten**
ja opetusneuvos **Kalevi Virtanen**
keskustelevat
Torstaisin klo 18.00–19.15
Mikael Agricolan kirkossa,
Tehtaankatu 23

26.10. Heikkous on ihmisen arvokkain ominaisuus
2.11. Rohkeus tulla todeksi
9.11. Minä olen, koska Jumalakin on

Illat alkavat meditatiivisella huilu- tai sellomusiikilla klo 17.55 ja päättyvät yhteiseen hartauteen ja iltavirteen n. klo 19.15. Tilaisuuden kuluihin kolehti.

Kirkon eteisessä on myynnissä Tommy Hellstenin ja Kalevi Virtasen kirjaa **Valo syntyy pimeässä**. Havaintoja elämän keskeltä. Kirjapaja 2017. Hinta 30 €.

Järjestää Tuomas-yhteisö

KULTTUURIA TARTOSSA

HELSINKIMISSIION MATKA
VIROON 5.-8.10. 2017

HELSINKI
MISSIO
HELSINGFORSMISSION

Lähde tutustumaan kanssamme Pohjoisen-Euroopan vanhimpiin kuuluvan kulttuurikaupungin Tarton historiaan, vanhaan kaupunkiin, Viron uuteen kansallismuseoon ERMiin, Peipsjärven rantakylään ja moneen muuhun mielenkiintoiseen kohteeseen.

Matkaa johtavat HelsinkiMission toiminnanjohtaja **Olli Valtonen** ja musiikinjohtaja **Inna Vintturi** yhdessä Viron hauskimman oppaan **Virve Vastin** kanssa. Ohjelmaan kuuluvat myös yhteinen illanvietto Tarton yliopistolla sekä mahdollisuus osallistua musikaaliin Mamma Mia (lisämaksu 35 e).

Matkapaketin hinta 460 e sis. laivaliput Viking Line XPRS Helsinki-Tallinna-Helsinki, bussikuljetus ohjelman aikana, majoitus 3 yötä jaetussa H2-huoneessa Dorpat-kylpylähotellissa, 3 x aamiainen; 4 x lounas/illallinen; 2 x kahvitauko, suomenkielisen oppaan palvelut, paikalliset kohdeoppaat sekä sisäänpääsymaksut ohjelmassa oleviin tutustumiskohteisiin.

Lisätietoa, esitteet ja matkan varaukset: HelsinkiMission vaihteeseen 09-25282711 (ark. 9–15)

Vastuullinen matkanjärjestäjä HansaTravel

Lisätietoa pienryhmistä, messukokouksista ja seuraavasta retriitistä löydät
tuomasmessu.fi sivuilta

hiljaisuuden joogaa

Viitenä sunnuntaina alkaen 10.9. klo 16–17
Mikael Agricolan kirkon voimistelusalissa.

Hiljaisuuden joogaharjoituksissa lempeään, kaikille sopivaan keholliseen harjoitteluun liitetään hiljentyminen, hengellisyys ja rukous. Harjoituskerrat ovat 10.9., 17.9., 24.9., 1.10. ja 8.10.

Ilmoittaudu 6.9. mennessä toimisto@tuomasmessu.fi tai
puh.0503311634. Ryhmään mahtuu 20 osallistujaa.
Kurssin hinta on kokonaisuudessaan 25 euroa.

Harjoitusten ohjaaja **Heli Harjunpää** on teologian maisteri, joogaopettaja, retriitinohjaaja ja sairaalapastori. Heli on jo pitkään yhdistänyt joogaharjoituksiin mukaan hengellisyyden ja rukouksen. Ensimmäisellä kerralla Heli kertoo hiljaisuuden joogasta keskustellen osallistujien kanssa ennen harjoituksen alkua.

Joogan järjestää Tuomas-yhteisö

"Pulppuavan lähteen veden pitää virrata"

"...Ja meidän tehtävänä on huolehtia, että vesi virtaa ja pysyy raikkaana", näin saarnasi **Jan Ahonen** kun sunnuntain tekstinä oli, että Jumalalta saatuja lahjoja pitää hoitaa vastuullisesti. Näitä meille annettuja lahjoja pyritään hoitamaan, edelleen kehittämään ja kasvattamaan Tuomasyhteisön rukous- ja ehtoolisavustaja koulutuksessa, jossa keväällä yhdessä 15 kurssikaverin kanssa aloitti **Jere Kunttu**.

Valkopukuisen tehtävänä on antaa "sydän muiden käyttöön ja näin huolehtia, että lähde pulppuaa vapaasti", pohtii Jere. Hän kokee itse saaneensa avuttua monen vuoden tauon jälkeen luottamuksellisen suhteen Jumalaan. "Siitä jää lähtemätön jälki, kun suuri epätoivon taakka siirtyy suuremmille hartioille kannettavaksi. Ja siitä syntyy halu auttaa muita, kun on itse saanut apua rukouksesta valkopukuisen kanssa."

Mutta miten voi tuoda Jumalan kirkosta ja messusta osaksi tavallista arkipäivää? "Juoksulenkit ovat hyvä paikka meditoita ja jutella Jumalan kanssa". Paljon syntyy mietittävää vaikkapa **Markus Borgin** tai **Tommy Hellstenin** kirjoista. "Jos vaikka Raamatua lukiessa tuntuu siltä, että rakkaus lisääntyy, olen kohdannut Jumalan", tiivistää Jere tunnelmiaan.

Hän toimii ensimmäistä kertaa messun kokoajana yhdessä **Katriina Viljamaan** kanssa syyskuussa 17.9. Silloin saarnaa hänelle paljon pohdittavaa mutta myös uusia näkymiä avannut kirjailija Tommy Hellsten.

Jere ja monet muut löytävät uskoa ja toivoa elämäänsä Tuomas-messussa. Sinun lahjoituksella Tuomasyhteisö kouluttaa vuosittain rukousavustajia ja pienryhmien vetäjiä.

Voit antaa kertalahjoituksen tai ryhtyä kuukausilahjoittajaksi. Pienikin summa yhdessä toisten kanssa vaikuttaa paljon.

Voit lahjoittaa käyttämällä alla olevaa tilillepanokorttia tai lähettää lahjoituksesi MobilePay:n kautta numeroon 050 331 1634

Tule mukaan kivaan porukkaan

Messujatkoille lisää teen ja kahvin keittäjiä

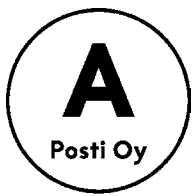
Messujatkoilla kuuluu yleensä virkeä puheensorina tee- ja kahvikupin ääressä – messujatkotiimiläisen tärkeä tehtävä on huolehtia, että Tuomasmessun jälkeen ihmisillä on vielä mahdollisuus tavata toisiaan. Messujatkat alkavat jälleen 3.9. syyskauden myötä ja tiimi kaipaa lisää vapaaehtoisia. Joka sunnuntai kahvin ja teen keittämisestä vastaa vastuuhenkilö, joka huolehtii kokonaisuuden pyörittämisestä – olet varmaan tavannutkin Annan, Riitan tai Riston? Lisäksi porukassa on 2-3 henkilöä ja mukava meno ja meininki!

Ilmoittaudu mukaan messujatkotiimiin:

pirjo.kantala@tuomasmessu. tai 040-511 1989 tai risto.knuuttila@menelik.fi tai 040 763 3321

TILISIRTO GIRERING	Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN FI97 5541 2820 0124 26	BIC/SWIFT OKOYFIHH
	Saaja Mottagare	Tuomasyhteisö ry	Kyllä, haluan tukea Tuomasmessua
	Maksaja Betalar		☐ 100 € ☐ 50 € ☐ 20 € ☐ Vapaa lahjoitukseni _____ €
	Allekirjoitus Underskrift		Kiitos lahjastasi!
	Tiliä nro Från konto nr		Viitenro Ref.nr 50102
		Eräpäivä Förf.dag	Euro

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella. Betalningen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.

Posti Green

Tulevat Tuomasmessut

sunnuntaisin klo 18

Mikael Agricolan kirkko, Tehtaankatu 23, Helsinki

3.9. Piispa **Irja Askola** saarnaa, liturgina **Pirjo Kantala**. Messun juontavat **Riitta Silvennoinen** ja **Matti Verkasalo**.

Musiikissa **Inna Vintturi** yhtyeineen, esilaulajana **Reeta Vestman**. Tuomaskuoro **Juha Vintturin** johdolla.

10.9. Toimialajohtaja **Marja Pentikäinen** saarnaa, liturgina **Matti Mäkelä**. Messun juontaa **Jörgen Eriksson**.

Musiikissa **Inna Vintturi** yhtyeineen ja Tuomaskuoro **Anna Karjulan** johdolla. Yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa.

17.9. Kirjailija **Tommy Hellsten** saarnaa, liturgina **Pirjo Kantala**. Messun juontavat **Jere Kunttu** ja **Katriina Viljamaa**.

Musiikissa **Inna Vintturi** yhtyeineen ja Tuomaskuoro **Hilkka Kangasniemen** johdolla.

24.9. Toiminnajohtaja **Ulla Saunaluoma** saarnaa, liturgina **Kalle Virta**. Messun juontavat **Terhi Rajala** ja **Päivi Peittola**.

Musiikissa **Antti Vuori** yhtyeineen ja Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla. Yhteistyössä Kansan Raamattuseuran kanssa.

1.10. Mikkelinpäivän Tuomasmessussa saarnaa pastori **Tarja Meijer** yhdessä lapsityönohjaaja **Pia Muurisen** ja Mäntsälän seurakunnan lapsiryhmän kanssa. Liturgina **Hans Tuominen**. Messun juontaa **Mari Rauhala**.

Musiikissa **Mari Torri-Tuominen** ja **Inna Vintturi** sekä Lapsikuoro Kuunloiste **Riikka Jäntin** johdolla.

8.10. Pastori **Laura Mäkelä** saarnaa, liturgina **Juha Leinonen**. Messun juontavat **Ari-Pekka Mustonen** ja **Laura Haarlaa**.

Musiikissa **Anna Kiiski** yhtyeineen ja Tuomaskuoro **Maija Sihvolan** johdolla.

15.10. Toiminnanjohtaja **Teemu Tiensuu** saarnaa, liturgina **Eva Kanerva**. Messun juontavat **Nina K. Hietakangas** ja **Tarja Hiltunen**.

Musiikissa **Ville Myllykoski** yhtyeineen ja Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla. Yhteistyössä Sininauhaliiton kanssa.

22.10. Toiminnanjohtaja **Olli Valtonen** saarnaa, liturgina **Tapio Aaltonen**. Messun juontaa **Leila Lukander-Pajula**.

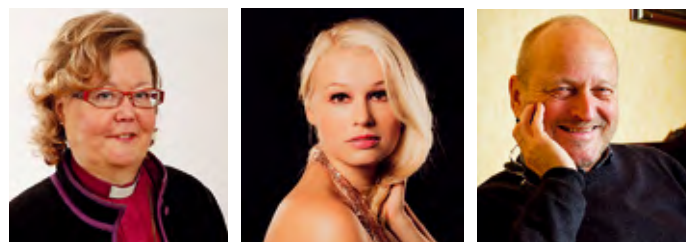
Musiikissa **Taneli Helminen** yhtyeineen ja Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla. Musiikkivieraana **Tommi Kalenius**. Yhteistyössä HelsinkiMission kanssa.

29.10. Pääsihteeri **Mari-Anna Pöntinen** saarnaa, liturgina **Pirjo Kantala**. Messun juontavat **Tiia Lehtonen** ja **Katariina Väisänen**.

Musiikissa **Inna Vintturi** yhtyeineen ja Gospel Helsinki -kuoro **Nina Pakkasen** johdolla. Yhteistyössä Suomen Ekumeenisen neuvoston Vastuuviikon kanssa.

5.11. Reformaation juhluvuoden Tuomasmessussa saarnaa emerituspiispa **Eero Huovinen**, liturgina **Meri-Anna Hintsala**. Messun juontaa **Atte Korhola**.

Musiikissa **Inna Vintturi** yhtyeineen sekä Grex Musicus -kuoro **Marjukka Riihimäen** johdolla.

Tervetuloa!

Tuomaspidot

perjantaina 27.10.2017 klo 18–21.30
Agricolan kirkon kryptassa

Musiikkivieraana **Petri Laaksonen**. Taikatemppuja, katolinen teologi ja taikuri **Emil Anton**. Lisäksi sadonkorjuuajan ruokaa, hauskaa yhdessäoloa ja laulua. Arpajaiset. Mukaan pääset maksamalla 25 eur/hlö tuomasmessu.fi -sivulla.